

Brusel 29. června 2018
(OR. en)

10675/18

RECH 307
COMPET 492
ATO 42
IND 186
MI 505
EDUC 276
TELECOM 208
ENER 260
ENV 483
REGIO 54
AGRI 326
TRANS 301
SAN 214
ESPACE 34

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	27. června 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2018) 493 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Výroční zpráva o činnostech Evropské unie v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a sledování programu Horizont 2020 v roce 2017

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2018) 493 final.

Příloha: COM(2018) 493 final

V Bruselu dne 27.6.2018
COM(2018) 493 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**Výroční zpráva o činnostech Evropské unie v oblasti výzkumu a technologického
rozvoje a sledování programu Horizont 2020 v roce 2017**

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Výroční zpráva o činnostech Evropské unie v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a sledování programu Horizont 2020 v roce 2017

1. SOUVISLOSTI VÝROČNÍ ZPRÁVY O ČINNOSTECH V OBLASTI VÝZKUMU A TECHNOLOGICKÉHO ROZVOJE

Výroční zpráva o činnostech Evropské unie (EU) v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a v oblasti šíření výsledků se vyhotovuje podle článku 190 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a článku 7 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii. Účelem této zprávy je poskytnout stručný orientační přehled hlavních opatření, která byla provedena v roce, za nějž je zpráva předkládána.

Na základě výzvy Rady ze dne 30. května 2017, aby Komise revidovala svou strategii podávání zpráv, jsou podrobné údaje ze sledování programu Horizont 2020 zveřejňovány v novém přehledu programu Horizont 2020¹.

2. ŠIRŠÍ POLITICKÉ SOUVISLOSTI V ROCE 2017

Ačkoli Evropská unie v roce 2017 čelila náročným politickým výzvám, dosáhla také významného pokroku v deseti prioritách Komise, jež vymezil předseda Juncker na počátku svého mandátu. Výzkum a inovace nadále hrály klíčovou roli při provádění agendy pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu.

Evropská ekonomika nadále nabírala na dynamice. Zaměstnanost a investice se vrátily na úroveň z doby před nástupem finanční krize. Další výsledky přinesl Komisí navržený **investiční plán pro Evropu** v hodnotě 315 miliard EUR s **Evropským fondem pro strategické investice (EFSI)**. Předpokládalo se, že do prosince 2017 EFSI podnítl investice v hodnotě 256,1 miliardy EUR. K tomuto pozitivnímu vývoji přispěl rámcový program Horizont 2020. Každé euro investované v rámci programu Horizont 2020 odhadem přináší nárůst HDP v hodnotě 6 až 8,5 EUR (do roku 2030 se bude jednat o 400 až 600 miliard EUR)².

Evropská unie rovněž učinila významný pokrok, pokud jde o zavádění **propojeného jednotného digitálního trhu**. Komise předložila nová pravidla ochrany práv duševního vlastnictví, kulturní rozmanitosti a osobních údajů s cílem usnadnit boj proti teroristické propagandě a radikalizaci na internetu. Evropská komise přispěla k této politické prioritě tím, že pro roky 2016 a 2017 přidělila na činnosti týkající se informačních a komunikačních technologií v rámci jednotlivých částí programu Horizont 2020 prostředky v celkové výši 3 miliard EUR. Více než 6 miliard EUR je určeno na digitální výzkum a inovace v rámci poslední fáze programu (2018–2020); z toho 1,7 miliardy EUR bylo určeno na oblast zájmu digitalizace.

V důsledku geopolitických událostí zůstává oblast **energetiky a klimatu** v roce 2017 na předním místě pořadu jednání. Evropská komise pokračovala v provádění závazků EU v oblasti energetiky a klimatu v rámci opatření navazujících na Pařížskou dohodu o změně klimatu z roku 2015 a v souvislosti s cíli udržitelného rozvoje. Ze třetí zprávy o stavu energetické unie předložené v listopadu 2017 vyplývá, že přechod na nízkouhlíkovou společnost se v Evropě stává novou realitou. Tento vývoj řádně odráží pracovní program na roky 2018–2020 v rámci programu Horizont 2020, který zavádí především investice do

¹ <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/projectresults/index.html>.

² [Průběžné hodnocení programu Horizont 2020, zveřejněné dne 29. května 2017.](#)

opatření v oblasti klimatu a výzkumu udržitelnosti, např. vyčleněním dodatečné částky 3,3 miliardy EUR na oblast zájmu nízkouhlíkové budoucnosti odolné vůči změně klimatu.

3. POLITICKÝ RÁMEC

V roce, za nějž je podávána zpráva, byla úspěšně zahájena poslední fáze programu Horizont 2020 (2018–2020) a proběhly první činnosti směřující k návrhu dalšího rámcového programu pro výzkum a inovace, který má být zahájen v roce 2021.

Dne 29. května 2017 Komise zveřejnila **průběžné hodnocení programu Horizont 2020**, které vyžaduje článek 32 nařízení o programu Horizont 2020. Ze zjištění průběžného hodnocení programu Horizont 2020 vyplývá, že se jedná o velmi přitažlivý program, který umožňuje jedinečnou spolupráci a partnerství a který je na dobré cestě přispět k tvorbě pracovních míst a růstu. Zároveň však hodnocení vyzývá k dosažení maximálního dopadu prostřednictvím orientace na úkoly a zapojení občanů.

Průběžné hodnocení poskytlo výchozí empirické informace pro vyhotovení zprávy a doporučení anticipující budoucí vývoj vypracovaná nezávislou skupinou na vysoké úrovni, která se zabývala maximalizací dopadu programů EU v oblasti výzkumu a inovací a které předsedal Pascal Lamy (**Lamyho skupina na vysoké úrovni**). Zpráva, kterou skupina na vysoké úrovni zveřejnila dne 3. července 2017, formuluje vizi pro budoucí výzkum a inovace v EU a předkládá strategická doporučení k maximalizaci dopadu budoucích investic EU v této oblasti. Zpráva si získala značnou pozornost na vysoké politické úrovni, a to i mimo okruh pracovníků v oblasti výzkumu a inovací a mimo Evropu, a stala se referenčním bodem pro jednání se zúčastněnými stranami. Průběžné hodnocení i Lamyho zpráva vyzývají k „evoluci, nikoliv revoluci“, která určí novou úroveň ambicí pro celosvětové vedoucí postavení EU v oblasti vědy a inovací.

Vývoj vhodných rámcových podmínek pro výzkum a inovace významně podnítila **agenda tří „O“ komisaře Moedase**: otevřených inovací, otevřené vědy a otevření světa.

Otevřené inovace

S cílem napomoci k vytváření a posilování většího množství průlomových inovací vytvářejících trh a tím i k dosažení většího dopadu programu Horizont 2020 zahájila Evropská komise v rámci pracovního programu na roky 2018–2020 první fázi **Evropské rady pro inovace**. Rozpočet pro první fázi činí 2,7 miliardy EUR a spojuje několik režimů podpory pro inovace: nástroj pro malé a střední podniky, projekt Rychlá cesta k inovacím, program FET Open (pro budoucí a vznikající technologie) a ceny programu Horizont. Nezávislá skupina odborníků na vysoké úrovni v oblasti inovací pomohla Komisi s návrhem podoby plně rozvinuté Evropské rady pro inovace a vypracovala úplný soubor doporučení, který byl zveřejněn dne 24. ledna 2018 ve zprávě s názvem **„Europe is back: Accelerating breakthrough innovation“ (Evropa je zpět: Urychlení průlomových inovací)**³.

Pracovní program Komise byl v rámci **agendy otevřených inovací** přezkoumán se zřetelem na legislativní podněty relevantní z hlediska inovací a v souladu se **zásadou inovací**.

Komise v roce 2017 pokračovala v provádění pilotní fáze **dohod o inovacích**, které byly zavedeny v souvislosti s balíčkem opatření týkajících se oběhového hospodářství; první dohody o inovacích nazvané „Udržitelné čištění odpadních vod kombinující anaerobní membránovou technologii a opětovné použití vody“ a „Od elektromobility k recyklaci: Blahodárný kruh elektrického vozidla: Opětovné použití baterií z elektromobilů pro stacionární systémy ukládání energie“ byly přijaty dne 21. listopadu 2017.

---

³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/eic_hlg_bz_web.pdf

Otevřená věda

V roce 2017 zahájila Evropská komise v zájmu využití datové revoluce různé prvky iniciativy **evropský cloud pro otevřenou vědu**. Cloud pro vědu poskytne evropské vědě, průmyslu a orgánům veřejné moci digitální infrastrukturu světové úrovně, která každému vědeckému a technickému pracovníkovi v Evropské unii dá k dispozici nejmodernější výpočetní kapacitu a kapacitu pro ukládání dat.

Politická platforma pro otevřenou vědu předložila své první zprávy: v březnu 2017 zprávu „Altmetrics“ (Altmetrika) a v červenci 2017 zprávu nazvanou „Open education and skills, Rewards and incentives“ (Otevřené vzdělávání a dovednosti, odměny a pobídky). V září 2017 Komise zveřejnila pracovní dokument útvarů Komise o dlouhodobé **udržitelnosti evropských výzkumných infrastruktur**⁴, který vyzývá členské státy, aby i nadále investovaly do těchto infrastruktur, které jsou zásadní k tomu, aby vědci mohli posouvat hranice poznání.

Otevření světa

Během roku 2017 mezinárodní spolupráce EU v oblasti výzkumu a inovací významnou měrou přispěla k prioritě Komise „**Evropa jako silnější globální hráč**“ a byla zásadní pro plnění priority politiky v oblasti výzkumu a inovací označované jako „otevření světa“. Byla uspořádána řada společných vědeckotechnických výborů spolupráce a regionálních politických dialogů, jejichž smyslem bylo rozšířit příležitosti ke spolupráci. Mezi prováděné činnosti patřilo i posilování úlohy Unie v rámci globálních mnohostranných iniciativ a **zapojení partnerských zemí z celého světa do společných programů**, ministerská konference o posilování evropsko-středomořské spolupráce prostřednictvím výzkumu a inovací, příspěvky ke konferenci Náš oceán konané na Maltě, rozšíření **Sdružení pro výzkum Atlantského oceánu** prostřednictvím Belémského prohlášení o země na březích jižního Atlantiku, a to zejména Brazílii a Jihoafrickou republiku, a podpora iniciativy **Mise inovací**. Dále proběhl politický dialog mezi Evropskou unií a Africkou unií na vysoké úrovni. Evropská unie rovněž podnikla konečné kroky ke své účasti v iniciativě PRIMA (partnerství v oblasti výzkumu a inovací ve středomořské oblasti), což je iniciativa podle článku 185 SFEU přijatá Evropským parlamentem a Radou Evropské unie v červenci roku 2017. Rozpočet této iniciativy v současnosti činí 494 milionů EUR (z čehož 274 milionů EUR pocházejí od zúčastněných států a 220 milionů EUR z rozpočtu EU).

Další opatření politiky

V rámci **evropského semestru** 2017 Komise vydala dne 22. února 2017 zprávy o jednotlivých zemích, které obsahují významné a relevantní informace týkající se výzkumu a inovací. V rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik byl přijat soubor doporučení pro jednotlivé země⁵, která se týkají problematiky výzkumu a inovací.

Skupina na vysoké úrovni v rámci mechanismu vědeckého poradenství vydala v roce 2017 několik publikací. V březnu 2017 bylo vydáno vědecké stanovisko nazvané „Cybersecurity in the European Digital Single Market“ (Kybernetická bezpečnost na evropském jednotném digitálním trhu), které představovalo výchozí empirické informace pro společné sdělení EK a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze září 2017 nazvané „Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU“, v němž byla předložena opatření k dalšímu posílení struktur a schopností kybernetické bezpečnosti v EU. V dubnu roku 2017 byly zveřejněny vysvětlivky skupiny na vysoké úrovni v rámci mechanismu vědeckého poradenství nazvané „Explanatory Note on New Techniques in Agricultural Biotechnology“ (Vysvětlivky k novým technologiím v zemědělské

⁴ https://ec.europa.eu/research/infrastructures/pdf/swd-infrastructures_323-2017.pdf

⁵ https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-country-reports_en

biotechnologii). V listopadu roku 2017 bylo zveřejněno vědecké stanovisko skupiny na vysoké úrovni v rámci mechanismu vědeckého poradenství nazvané „Food from the Oceans“ (Potraviny z oceánů).

Evropská rada pro výzkum (ERV) oslavila v roce 2017 své desáté výročí založení. V rámci tohoto výročí proběhlo po celém světě více než 160 různých oslav. K slavnostním akcím u příležitosti tohoto významného okamžiku přispěla řada výzkumných institucí, univerzit, národních vlád, vědeckých muzeí, delegací EU a dalších aktérů.

Na tento rok také připadlo 20. výročí **akcí „Marie Curie-Sklodowska“**, z nichž byly poskytnuty finanční prostředky pro více než 100 000 výzkumných pracovníků a z nichž byly v roce 2017 podpořeny mobilita, odborná příprava a profesní růst přibližně 9 000 špičkových výzkumných pracovníků. Až čtrnáct doktorandů financovaných z akcí „Marie Curie-Sklodowska“ napomohlo k detekci gravitačních vln, což byl průlomový okamžik, který vedl k udělení Nobelovy ceny za fyziku v roce 2017; zároveň se v roce 2017 tři příjemci grantů, kteří se v minulosti účastnili jako vědci osmi projektů v rámci akcí „Marie Curie-Sklodowska“, stali laureáty Nobelovy ceny za chemii.

V září roku 2017 Komise spolu s vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku vydala **společné sdělení o kybernetické bezpečnosti** pro EU s cílem, aby byla Unie schopna lépe čelit kybernetickým hrozbám. Úspěšně pokračovaly činnosti v rámci iniciativy **digitalizace evropského průmyslu**.

Komise se v roce 2017 připojila k organizaci International Forum to Advance First Responder Innovation (Mezinárodní fórum na podporu inovací ve prospěch specialistů prvního zásahu)⁶ s cílem zajistit, aby bezpečnostní výzkum EU ve vztahu ke specialistům prvního zásahu byl v souladu s celosvětovým úsilím v této sféře a toto úsilí doplňoval, přičemž Komise této organizaci v současnosti předsedá. Fórum má čtrnáct členů včetně řady členských států a mezinárodních partnerů.

V říjnu roku 2017 Komise spolu s evropskými členy mezivládní Skupiny pro pozorování Země⁷ zahájila **iniciativu EuroGEOSS**⁸. Iniciativa EuroGEOSS propojuje úsilí vyvíjené v rámci programu Copernicus a činnosti v oblasti výzkumu a inovací v rámci programu Horizont 2020, pokud jde o pozorování Země, s cílem podpořit rozvoj navazujících produktů a služeb.

V listopadu roku 2017 Komise předložila své hodnocení **evropské strategie biohospodářství a jejího akčního plánu** z roku 2012, které je zdokumentováno v podobě pracovního dokumentu útvarů Komise. Byly zahájeny práce na revizi této strategie a jejího akčního plánu; očekává se, že bude přijata v roce 2018.

Prognostická činnost probíhá s konkrétním cílem podpořit vypracovávání návrhů rámcového programu a jeho pololetních pracovních programů. V roce 2017 se prognostická činnost zaměřovala na podporu úvah směřujících k rámcovému programu pro výzkum a inovace. Mezi hlavní milníky patřilo v tomto roce zveřejnění tří zpráv: zveřejnění zprávy o politice EU skupiny odborníků na strategické prognózy a dvou zpráv vypracovaných v rámci projektu BOHEMIA⁹, které mají podpořit vypracování návrhů Komise týkajících se budoucích politik EU v oblasti výzkumu a inovací.

⁶ Rozhodnutí Komise C(2017) 2564/F1.

⁷ <http://www.earthobservations.org/>

⁸ <http://ec.europa.eu/research/eurogeoss>

⁹ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/b2d78a84-3aae-11e7-a08e-01aa75ed71a1/language-en;https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d1ea6c83-e538-11e7-9749-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-60761593>

V souvislosti s rámcovým programem na období po roce 2020 byla rovněž založena **strategická skupina na vysoké úrovni pro průmyslové technologie**¹⁰, která má za úkol přezkoumat politický přístup ke klíčovým základním technologiím. Zpráva je naplánována na duben 2018.

4. PROVÁDĚNÍ PROGRAMU HORIZONT 2020

4.1 Reakce na výzvy

V září 2017 Komise uvedla do provozu nový [přehled programu Horizont 2020](#), v němž jsou údaje ze sledování projektů a návrhů podány interaktivním způsobem; některé z nich jsou shrnuty níže.

Do konce roku 2017¹¹ bylo uzavřeno **457** výzev v rámci programu Horizont 2020 a bylo předloženo **151 067** způsobilých návrhů s požadovaným celkovým finančním příspěvkem EU ve výši **232** miliardy EUR. Z těchto návrhů jich bylo k financování vybráno **18 059**, což znamená, že celková míra úspěšnosti způsobilých úplných návrhů v prvních čtyřech letech činila **12 %**. Do konce prosince 2017 bylo podepsáno celkem **16 514** grantových dohod s rozpočtovým přidělem na financování z EU ve výši **29,8 miliardy EUR**.

V letech 2014–2017 získali účastníci z členských států 92 % finančních prostředků a zbytek získali účastníci z přidružených a třetích zemí. Více než 50 % z celkové účasti třetích zemí připadalo na Spojené státy, Čínu, Kanadu, Austrálii a Jihoafrickou republiku. Nejméně jeden partner ze třetích zemí je zapojen do 12,0 % ze všech grantových dohod a účastníci projektů programu Horizont 2020 ze třetích zemí každoročně investují 44 milionů EUR.

Pokud jde o získané finanční prostředky, na prvním místě zůstávají **univerzity**, zatímco z hlediska účasti je mírně předstihl soukromý sektor. Podíl **účasti soukromého sektoru** ve výzvách od počátku programu až do konce roku, za nějž je podávána zpráva, činí 34,4 %. **Malé a střední podniky** představují 24,5% podíl na účasti v programu Horizont 2020, přičemž financování z EU dosahuje celkové částky **4,9 miliardy EUR**.

4.2 Klíčové oblasti programu Horizont 2020

Zahájením pracovního programu na roky 2018–2020 dne 27. října 2017 začala poslední fáze programu Horizont 2020; celková výše finančních prostředků v tomto období včetně prostředků ERV činí více než 30 miliard EUR.

Napříč jednotlivými tematickými oblastmi procházejí čtyři **oblasti zájmu** a spojují příspěvky z jednotlivých částí programu za účelem dosažení společných cílů a trvalého dopadu. Je na ně určen celkový rozpočet ve výši více než 7 miliard EUR: i) budování nízkouhlíkové budoucnosti odolné vůči změně klimatu, ii) propojení hospodářských a environmentálních přínosů – oběhové hospodářství, iii) digitalizace a transformace evropského průmyslu a služeb a iv) posílení účelnosti bezpečnostní unie. Pracovní program také přispěje k politické prioritě řešení problémů spojených s migrací tím způsobem, že v příštích třech letech přidělí více než 200 milionů EUR na výzkum spojený s migrací (výzvy týkající se společenských výzev 2,3,5,5,6,7).

Nástroj pro malé a střední podniky

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3540>

¹¹ Tyto informace se vztahují k návrhům a projektům v rámci programu Horizont 2020, které vycházejí z výzev na roky 2014–2017, a zachycují stav ke dni 9. 2. 2018.

V průběhu prvních čtyř let fungování programu Horizont 2020 došlo více než 50 000 žádostí v rámci nástroje pro malé a střední podniky a jejich počet se každý rok zvyšuje (v roce 2017 jich bylo 15 395). Průměrná úspěšnost úplných návrhů v rámci nástroje pro malé a střední podniky dosahovala v prvních čtyřech letech 6,9 % (v roce 2017 to bylo 5,6 %). Do konce roku 2017 bylo malým a středním podnikům přiděleno 24,94 % (4,32 miliardy EUR) z celkových spojených rozpočtových prostředků na specifický cíl programu Horizont 2020 „vedoucí postavení v základních a průmyslových technologiích“ (LEIT) a na „společenské výzvy“ (v prvních čtyřech letech provádění), což znamená, že rozpočtový cíl ve výši 20 % stanovený Radou EU a Evropským parlamentem na začátku programu byl překročen téměř o 25 %, respektive o 5 procentních bodů.

Posílení mezinárodní spolupráce

Zvýšená podpora mezinárodní účasti v projektech programu Horizont 2020 byla poskytnuta v souvislosti se zahájením pracovního programu na roky 2018–2020, zejména s více než **30 stěžejními iniciativami** značné velikosti a velkého rozsahu k tématům mezinárodní spolupráce v oblastech oboustranného prospěchu, s celkovým rozpočtem ve výši více než 1 miliardy EUR. Byla posílena **součinnost s vnější politikou EU**. Například v květnu 2017 byl v Jordánsku uveden do provozu synchrotron SESAME, k jehož vybudování významným dílem přispěla Evropská unie.

Komise byla i nadále proaktivní při zajišťování dobrých **rámcových podmínek pro mezinárodní spolupráci na poli výzkumu a inovací**. Dále zvyšovala rozsah mechanismů spolufinancování programu Horizont 2020, např. v rámci dialogu mezi Unií a Čínou o spolupráci v oblasti inovací bylo v roce 2017 domluveno, že na roky 2018–2020 bude obnoven čínský mechanismus. Kromě činností v rámci akcí „Marie Curie-Sklodowska“, na něž připadá polovina všech účastí třetích zemí v programu Horizont 2020, byla podepsána prováděcí ujednání ERV s financujícími subjekty v deseti zemích po celém světě. V roce 2017 dále došlo k otevření prvních míst v rámci „**evropské sítě center výzkumu a inovací**“ a centrální ve Spojených státech amerických, Číně a Brazílii. Probíhala např. spolupráce s Indií na řešení problémů s vodou a s africkými zeměmi v oblasti potravinového zabezpečení a obnovitelných energií.

Rozšiřování účasti

Vedle nástroje na podporu politik a „pečetí excelence“ získalo jedenáct projektů financování v rámci druhé fáze nástroje pro spolupráci (akce „Teaming“) s cílem vytvořit centra excelence, která pomohou zlepšit výsledky výzkumu a zvýšit investice v zemích, jež jsou ve špičkovém výzkumu méně úspěšné. Každý z projektů obdržel částku v rozmezí od 10 do 15 milionů EUR a celková částka představuje téměř 155 milionů EUR. V roce 2017 byla rovněž zveřejněna výzva k podávání návrhů v rámci první fáze akce „Teaming“ s finančním příspěvkem EU ve výši téměř 14 milionů EUR, jejímž výsledkem bylo 30 financovaných projektů. Nadále byla poskytována podpora programu COST („evropská spolupráce v oblasti vědy a technologie“). Z pilotní akce v pracovním programu na roky 2018–2020 bude financováno více než 100 výzkumných pracovníků kterékoli státní příslušnosti, aby mohli využít stipendia inspirovaná akcemi „Marie Curie-Sklodowska“ v některé zemi zapojené do programu „rozšiřování účasti“.

V roce 2017 byla pečeť excelence využita v devatenácti národních programech v jedenácti zemích (CY (4), CZ (2), ES (1), HU (1), SI (2), SE (2), NO (1), PL (2), EL (1), UK (1) a brzy SK (2)) a v deseti regionálních programech ve čtyřech zemích (IT (6), ES (3), FR (1), CZ (1)).

Společenské a humanitní vědy

V roce 2017 byly do jednotlivých činností v rámci programu Horizont 2020 i nadále integrovány „společenské a humanitní vědy“. Příspěvek z této oblasti byl výslovně vyžadován u 114 témat v rámci pilíře „vedoucího postavení v průmyslu“ a „společenských výzev“.

Společenská výzva 6 „Inovativní a přemýšlivé společnosti podporující začlenění“ byla nadále ústředním bodem sociálně-ekonomického a kulturního výzkumu a inovací orientovaných na výzvy v oblastech, jako jsou nerovnosti, růst a začleňování a mezinárodní vztahy. Jelikož stále pokračovala uprchlická krize, agenda výzkumu v oblasti migrace poskytla solidní výchozí empirické informace na podporu migračních politik a inovativních řešení integrace migrantů.

Rovnost žen a mužů

V rámci průběžného hodnocení programu Horizont 2020 byla ve zprávě odborné skupiny zvlášť posuzována rovnost žen a mužů¹². Pozitivní vývoj účasti žen v programu Horizont 2020 pokračoval i nadále a byly splněny tyto cíle: během prvních tří let programu Horizont 2020 činil podíl smluv uzavřených s odborníci zapojenými do činnosti hodnotících panelů 41 % a podíl žen, které byly členy poradenských skupin, činil 55,2 %. Byla vytvořena infografika¹³, která znázorňuje hlavní trendy a opatření provedená v rámci programu Horizont 2020 pro rovnost žen a mužů.

Opatření v oblasti klimatu a udržitelný rozvoj

Nařízení o programu Horizont 2020 stanoví, že po celou dobu trvání programu má být dosahováno výdajových cílů, a sice 35 % rozpočtu na **opatření v oblasti klimatu** a 60 % rozpočtu na **udržitelný rozvoj**. Ze sledování výdajů z programu Horizont 2020 vyplývá, že do roku 2017 byl cíl pro udržitelný rozvoj řádně plněn, zatímco cíl pro opatření v oblasti klimatu prozatím plněn nebyl. Výdaje zjištěné do roku 2017 se v případě opatření v oblasti klimatu blíží hodnotě 30 % a v případě udržitelného rozvoje hodnotě 69 % (na rozdíl od 65 % v průběžném hodnocení programu Horizont 2020). K tomu, aby bylo do konce programu Horizont 2020 dosaženo cíle týkajícího se začleňování opatření v oblasti klimatu, je vyvíjeno další úsilí celé Komise.

Součinnost s dalšími programy

V červenci 2017 bylo přijato sdělení „Posílení inovací v evropských regionech: strategie pro odolný a udržitelný růst podporující začlenění“, které klade důraz na důležitost **součinnosti a doplňkovosti mezi politikami** a nástroji EU jako klíčovými prvky nezbytnými k tomu, aby se maximálně využilo potenciálu růstu regionů a členských států EU. Existují celkové rámce pro výzkum a inovace a rámce pro plánování regionálního rozvoje, jejichž součástí jsou navazující a předcházející opatření k programu Horizont 2020 a které usnadňují nadnárodní spolupráci podle souvisejících priorit inteligentní specializace. Pro součinnost jsou zásadní S3. Rovněž byl zaveden nástroj „radar na inovace“, který má přilákat investory¹⁴.

Provádění **pečeti excellence** v roce 2017 úspěšně pokračovalo a zvýšil se počet regionálních/národních programů finanční podpory pro návrhy v rámci nástroje pro malé a střední podniky, které získaly „pečeť“, a to i prostřednictvím podpory z evropských strukturálních a investičních fondů. V průběhu roku byla možnost získat pečeť excellence rozšířena i na akce „Teaming“ v rámci části programu Horizont 2020 „rozšiřování účasti“ a na akce „Marie Curie-Skłodowska“ a zároveň pokračovaly přípravné práce na rozšíření možnosti získat pečeť excellence i na návrhy pro ověření koncepce ERV. V lednu roku 2017 Evropská

¹²https://ec.europa.eu/research/swafs/pdf/pub_gender_equality/interim_evaluation_gender_long_final.pdf#view=fit&pagemode=none

¹³ https://ec.europa.eu/research/swafs/images/infographics/gender_gap_ri_2017-w920.jpg

¹⁴Viz zejména shrnutí příkladů osvědčených postupů a příkladů součinnosti: <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/stairway-to-excellence> a <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/innovation-radar>

komise vydala „vysvětlivky“ k použití **pravidel státní podpory**, jejichž účelem je jednoduchým způsobem vysvětlit, jak mají být pojaty režimy veřejné podpory, aby návrhy, které obdržely „pečeť“, získaly maximální možné financování. O několik měsíců později, v červnu, byly projekty, které získaly pečeť excelence, zproštěny oznamovací povinnosti. Díky nástroji na podporu politik v rámci programu Horizont 2020 byla také zahájena nová významná činnost se zaměřením na součinnost: **projekt vzájemného učení na téma rozšiřování** účasti a zajišťování součinnosti mezi výzkumnými a inovačními programy EU a politikou soudržnosti.

5. EURATOM

Podle programového prohlášení k programu Euratomu bylo dosaženo pokroku, pokud jde o jeho specifické cíle. Zejména v oblasti jaderné bezpečnosti bylo v roce 2017 podepsáno 23 nových projektů (společný výzkum a/nebo koordinované akce), které by s velkou pravděpodobností měly v Evropě vést k prokazatelnému zlepšení postupů v oblasti jaderné bezpečnosti. Kromě toho bylo v roce 2017 podepsáno deset nových projektů, které přispívají k rozvoji dlouhodobých bezpečných řešení pro nakládání s konečným jaderným odpadem. **Pracovní program Euratomu na rok 2018** byl přijat s navrženými akcemi, které se snaží řešit výzkumné úkoly významné pro jadernou bezpečnost, nakládání s odpady a radiační ochranu. Kromě toho pracovní program Euratomu na rok 2018 klade důraz na výzkum za účelem vyřazování jaderných zařízení z provozu, jakož i na podporu vzdělávání apod.¹⁵¹⁶¹⁷¹⁸

Vzhledem k tomu, že **Smlouva o Euratomu** dovoluje pouze pětiletý výzkumný program, přijala Komise návrh nařízení Rady, kterým se zavádí program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2019–2020. Tento návrh má stejné cíle a seznam činností jako současný program Euratomu na období 2014–2018. **Návrh prodloužení** programu Euratomu doprovází zpráva Komise Radě a Parlamentu o průběžném hodnocení programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2014–2018. Připojené pracovní dokumenty útvarů Komise obsahují podrobné posouzení přímých a nepřímých akcí programu.

6. SPOLEČNÉ VÝZKUMNÉ STŘEDISKO (JRC)

Společné výzkumné středisko (JRC) se v roce 2017 jednak účastnilo programu Euratomu, jednak pokračovalo v poskytování vědecké podpory klíčovým politickým iniciativám, jako je jednotný digitální trh, energetická unie, oběhové hospodářství, daňový systém, zemědělství, sociální pilíř, migrace a bezpečnost. JRC rovněž reagovalo na nové problémy, jako je dvojí kvalita potravin.

JRC dosáhlo pokroku při provádění své **strategie do roku 2030**, přijaté v roce 2016. V roce 2017 JRC dále posílilo svou kapacitu řízení znalostí pro tvorbu politik tím, že zahájilo provoz znalostního centra pro biohospodářství a kompetenčního centra pro modelování. Celkem čtyři znalostní centra a čtyři kompetenční centra spojují odborníky, odborné znalosti, nástroje, dovednosti, údaje a znalosti ze všech oblastí působnosti Komise.

---

¹⁵ COM(2017) 698 final, návrh nařízení Rady o programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu (2019–2020).

¹⁶ COM(2017) 697 final, zpráva Komise o průběžném hodnocení programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu 2014–2018.

¹⁷ SWD(2017) 426 final, průběžné hodnocení přímých akcí programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2014–2018.

¹⁸ SWD(2017) 427 final, průběžné hodnocení nepřímých akcí programu Evropského společenství pro atomovou energii pro výzkum a odbornou přípravu na období 2014–2018.

Kromě toho JRC přispělo k **zlepšování právní úpravy** podporou Komise prostřednictvím metodik kvantifikace a datového plánování. Posílilo svou podporu **evropského semestru** prostřednictvím platformy sdílení znalostí a daňového modelování podle jednotlivých zemí. Spolu s jinými generálními ředitelstvími Komise vytvořilo JRC koncepční rámec pro odolnost, který lze použít při tvorbě politik Unie. V průběhu celého roku 2017 pokračovala úzká spolupráce s **mechanismem vědeckého poradenství** Komise. JRC podporovalo regionální inovace rozšířením tematického rozsahu akce „cesta ke špičkovému výzkumu“ a přidáním nových nástrojů do „platformy inteligentní specializace“.

V roce 2017 JRC vyhlásilo výzvu k vyjádření zájmu, která poskytuje volný přístup k několika jeho **výzkumným infrastrukturám** světové úrovně. Mezi další nové iniciativy patřilo v roce 2017 vytvoření Střediska pro pokročilé studie. JRC rovněž uzavřelo ujednání se svými evropskými protějšky v Estonsku, Slovinsku, Francii, Dánsku, Polsku a Finsku, jakož i s regionálními subjekty a mezinárodními partnery. Vztahy s africkými zeměmi se staly středem zájmu v návaznosti na zveřejnění zprávy nazvané „Science for the AU-EU Partnership: building knowledge for sustainable development“ (Věda pro partnerství AU a EU: rozvíjení znalostí pro udržitelný rozvoj), která byla vypracována v souvislosti se summitem Africké unie a Evropské unie v roce 2017. V Evropě se konala celá řada akcí, které přispěly k posílení vazeb mezi občany, vědeckou obcí a tvůrci politik Unie. Patří mezi ně i akce „Science meets Parliaments“ (Setkání vědy s parlamenty), která byla uspořádána ve spolupráci s výborem STOA Evropského parlamentu, a „Science meets Regions“ (Věda se setkává s regiony), která byla uspořádána ve spolupráci s Výborem regionů.

7. EIT

Evropský inovační a technologický institut (EIT) v roce 2017 nadále prováděl svůj strategický program inovací. Zůstává jediným nástrojem EU, který plně integruje vzdělávání, výzkum a hospodářskou činnost prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství s cílem řešit výzvy v oblasti klimatu, digitálních technologií, zdraví, energetiky, potravin a surovin. Hodnocení v polovině období Evropského inovačního a technologického institutu i jeho studie dopadů potvrdily, že jedinečný inovační model EIT přináší výsledky a skutečné dopady. Dokladem těchto výsledků je skutečnost, že časopis Forbes zařadil osmnáct podnikatelů a podnikatelek ze společenství EIT do evropského žebříčku „30 pod 30“ za rok 2017. Byli mezi nimi tvůrci radikálních inovací od bezemisních elektroletadel až po průlomové řešení pro skladování energie založené na grafenu. Byly rozděleny granty v celkové hodnotě 320 milionů EUR. Z regionálního inovačního programu EIT, který se postupně rozšiřuje, jsou nyní podporovány činnosti v osmnácti zemích. EIT řídil nastavení znalostního a inovačního společenství EIT Food (Potraviny), aby se z něj vyvinulo stabilní společenství, které bude plnit činnosti v rámci celého potravinového hodnotového řetězce v pěti nově otevřených centrech společného umístění v Evropě.

8. ŠÍŘENÍ A VYUŽÍVÁNÍ VÝSLEDKŮ A KOMUNIKACE

Byly prováděny dvě rámcové smlouvy o poskytnutí pomoci projektovým konsorciím při šíření a využívání výsledků projektů: smlouva „Common Exploitation Booster“, která v průběhu roku 2017 poskytovala cílenou podporu 195 projektům, a smlouva „Common Dissemination Booster“, která byla zahájena v třetím čtvrtletí roku 2017 a podpoří 272 projektů.

Útvary Komise prováděly další opatření, která mají umožnit sledování výsledků výzkumu po dokončení projektů, aby bylo možné získat komplexnější přehled.

Pokud jde o externí zúčastněné subjekty, částkou ve výši 5 milionů EUR byla podpořena služba **CORDIS**, což je hlavní veřejné úložiště a portál Evropské komise pro šíření informací o všech výzkumných projektech financovaných EU. Služba CORDIS byla i nadále hlavním

nástrojem pro poskytování uživatelsky vstřícného přístupu k údajům o projektech a k výsledkům projektů v rámci rychlejšího a širšího zviditelnění výstupů z projektů a prostřednictvím lepších vyhledávacích funkcí.

Od roku 2017 usnadňuje nový **přehled programu Horizont 2020** využití celé řady údajů o projektech a návrzích v rámci programu Horizont 2020 s cílem prokázat dopad programu a podpořit tvorbu politik založenou na důkazech. Doplňuje stávající mechanismy pro podávání zpráv a nabízí jednotný, transparentní, uživatelsky vstřícný a jediný on-line přístupový bod k informacím o provádění programu Horizont 2020 a o jeho výsledcích pro interní i externí uživatele.

V roce 2017 se **otevřený přístup** u pracovních programů stal standardním principem s tím, že za určitých podmínek je možná výjimka. Na základě grantových dohod podepsaných v roce 2017 bylo v režimu s otevřeným přístupem vydáno přibližně 63 % publikací publikovaných do konce roku 2017. Pokud jde o všechny projekty zapojené do programu Horizont 2020, do konce roku 2017 bylo v režimu s otevřeným přístupem vydáno 74,85 % publikací.

9. VÝHLED

V roce 2018 bude probíhat příprava příštího **rámcového programu pro výzkum a inovace (9. rámcového programu)**, který bude zahájen v roce 2021. Základními prvky, na nichž bude založen následný rámcový program, budou výsledky průběžného hodnocení programu Horizont 2020, doporučení zprávy skupiny na vysoké úrovni, výsledky průběžných prognóz a hospodářské opodstatnění veřejného financování výzkumu a inovací a jeho dopadu, jakož i samotné posouzení dopadů. V posledních třech letech programu Horizont 2020 se již budou testovat některá řešení, jejichž cílem bude využít získané poznatky. Novým způsobem se bude přistupovat k otázkám modrého růstu.

Potřeba zachovat pozitivní prezentaci vědy a inovací bude představovat výzvu v rámci politiky, která v roce 2018 bude vyžadovat větší pozornost.

Bude navržen **přístup zaměřený na úkol**, který by měl vést k rozsáhlému a měřitelnému dopadu se schopností proměnit vědu, techniku, průmysl a společnost. Komise bude v průběhu roku 2018 aktivně spolupracovat se zúčastněnými stranami, aby se dále rozvíjela tato a další klíčové koncepce nového programu.